

REFERAT |KRS| Formannskapet (2011-2015) d. 13-05-2015

Møtedato Onsdag d. 13. maj 2015 kl. 09:00

Møtested Formannskapssalen

Indholdsfortegnelse

Godkjenning av protokoller fra formannskapetets møter 15.04.15 og 22.04.15.....	3
Høringsuttalelse - Regional plan for innovasjon og bærekraftig verdiskaping Agder - VINN Agder..	5
Søknad Kommunal- og moderniseringsdepartementet utlysning: Utviklingsprogram for byregioner	13
Årsrapport Framtidens byer 2014.....	15

Sak 53/15: Godkjenning av protokoller fra formannskapets møter 15.04.15 og 22.04.15

Vedlegg

Protokoll Formannskapet 22.04.2015

Protokoll Formannskapet 15.04.2015

Dato 5. mai 2015
Saksnr.: 201500008-41
Saksbehandler Anne Lise Holand Aabø

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
13.05.2015

Godkjenning av protokoller fra formannskapets møter 15.04.15 og 22.04.15

Forslag til vedtak

1. [Formannskapet godkjenner protokoll fra formannskapets møte 15.04.15.](#)
2. [Formannskapet godkjenner protokoll fra formannskapets møte 22.04.15.](#)

Tor Sommerseth
Rådmann

Anne Lise Holand Aabø
Formannskapssekretær

Vedlegg:
Protokoll fra formannskapets møte 15.04.15
Protokoll fra formannskapets møte 22.04.15

Sak 54/15: Høringsuttalelse - Regional plan for innovasjon og bærekraftig verdiskaping Agder - VINN Agder

Vedlegg

Høringsbrev VINN Agder, FoU-strategi, besøksstrategi.docx

Liste over høringsinstanser_VINN-Agder, FoU-strategi, besøksstrategi.docx

H1-VINN-planen_hoeringsutkast.docx

H2-FoU-strategi hoeringsutkast.docx

H3-Besøk Agder 2030 - Hoeringsutkast.docx

H4-Innspillsnotater fra temagruppene entreprenørskap, landbruk, innovasjon i off sektor.pdf

H5-Sammendrag av foreslåtte tiltak fra temagruppene.docx

Saksprotokoll_FU_VAF.pdf

Saksframlegg_FU_AAFK.PDF

Dato 24. april 2015
Saksnr.: 201402911-7
Saksbehandler Lukas Wedemeyer

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
13.05.2015

Høringsuttalelse - Regional plan for innovasjon og bærekraftig verdiskaping Agder - VINN Agder

Sammendrag

Regional plan for innovasjon og bærekraftig verdiskaping Agder 2015-2030 (VINN-planen) er forankret i de regionale planstrategiene til Aust og Vest Agder fra 2012 og er en oppfølging av Regionplan Agder2020. I følge høringsutkastet skal planen legges til grunn for regionale organers virksomhet og for kommunal og statlig planlegging og virksomhet i regionen (jfr Plan og bygningsloven §8-2). Planen har et langsiktig perspektiv (2015-2030) og inneholder fem plantemaer: 1) *Entreprenørskap, næringsutvikling og nyskaping*, 2) *Forskning og utvikling*, 3) *Reiseliv*, 4) *Landbruk og marine næringer*, 5) *Innovasjon i offentlig sektor*.

I høringsutkastet heter det:

«Regional plan for innovasjon og bærekraftig verdiskaping Agder 2015-2030 (VINN Agder) skal være Agders verdiskapingsstrategi som er basert på samarbeid og samhandling mellom næringsliv, arbeidsliv, FoU institusjoner og offentlig sektor. Planen vil være retningsgivende for prioritering av regionale virkemidler.» Formålet med VINN-planen er å tilrettelegge for økt samarbeid og kompetansedeling. Planen skal bidra til å gjøre Agder til et mer attraktivt sted å besøke, bo og arbeide i og skal videre sette overordnede mål for næringsutvikling og verdiskaping i Agder. VINN planen skal i følge utkastet: «fremstå mer synlig og tydelig og ta en nasjonal posisjon på områder der vi har våre fortrinn.»

Det foreslås en videreføring av Regionplan Agder 2020 sin visjon "Med overskudd til å skape.»

Planen vil være retningsgivende for prioritering av regionale virkemidler. De viktigste grepene for å nå målene er økt samhandling og kompetansedeling. Planen har ambisjoner om å satse på innovasjon og kunnskap både i privat og offentlig sektor. Denne satsingen skal bidra til høyere sysselsettingsvekst enn landet for øvrig, med fokus på nye potensialer for bærekraftig verdiskaping.

Med utgangspunkt i Regionplan Agder 2020 og andre viktige plandokumenter, har mange kommuner og regionsamarbeid utarbeidet strategiske næringsplaner som omhandler de temaene som er beskrevet i planprogrammet for VINN-planen. Omfattende strategisk næringsplanarbeid foregår i Lister, Østre Agder og i Setesdalsregionen.

Kommunene i Kristiansandsregionen har siden 2012 arbeidet med en felles strategisk næringsplan. Analyser og strategiske satsinger ble utarbeidet av Kristiansand kommune og koordinert med byregionens seks nabokommuner. Det var også en omfattende involvering

underveis fra næringsliv, academia, forskningsmiljøer og planen er godt forankret i de samme miljøene.

Strategisk næringsplan ble vedtatt i høsten 2014 av samtlige 7 kommuner. Konkrete handlingsplaner har blitt utarbeidet i tett samarbeid med mange aktører fra offentlig og privat sektor og ble vedtatt av bystyret i mars 2015. Alle kommuner i Kristiansandsregionen har utarbeidet og vedtatt tilsvarende handlingsplaner.

I Kristiansandsregionens næringsstrategi behandles de fleste temaer som nevnes i VINN-planen. Kristiansand kommune ønsker å understreke at det omfattende arbeidet som kommunene i Knutepunktet har lagt ned i strategisk næringsplan og handlingsplaner også bør ha nytte for VINN-planen. Kommunen oppfatter Regional plan for innovasjon og bærekraftig verdiskaping som et supplement til strategisk næringsplan.

Kommunen ønsker et tett samarbeid med fylkeskommunene om VINN planen på de områder der en ser at en gjensidig kan styrke hverandre. I den grad VINN planen utpeker helt nye områder som innebærer vesentlige ressurser for kommunen, ønsker Kristiansand kommune å prioritere allerede vedtatte strategier.

Planområdet Reiseliv er av spesiell interesse for kommunen da Strategisk næringsplan ikke spesifikt har utarbeidet strategier for dette området. Strategi for forskning og utvikling og innovasjon i Agder berører områder som er behandlet under satsingen Innovasjon i strategisk næringsplan.

Kristiansand kommune deler ønsket og målet om flere vekstkraftige nyetableringer, men ser ikke hvilke virkemidler VINN planen ønsker å satse på for å få frem flere nyetableringer.

Høringsutkastet ønsker satsing på fornybar energi, grønne datasentre og `grønt batteri` men ønskene kunne vært fulgt opp av noe mer konkrete forslag til hvordan dette best kan følges opp i regionen

Det er viktig at VINN-planen bygger på de analyser, planer og strategier som de regionale næringsplanene har utarbeidet og vedtatt i sine politiske fora.

Forslag til vedtak

1. Kristiansand kommune tar høringsutkastet til VINN planene til orientering.
2. Regional plan for innovasjon og bærekraftig verdiskaping anses som et supplement til kommunens egne planer og strategier. VINN-planen må bygge opp under og forsterke eksisterende nærings- og utviklingsarbeid i kommunen for å kunne møte fremtidens utfordringer
3. Kristiansand kommune slutter seg til vurderingen at en offensiv og tydelig storbypolitikk er viktig for vekstkraften av hele landsdelen.

Tor Sommerseth
Rådmann

Ragnar Evensen
Teknisk direktør

Vedlegg:

Høring forslag til Regional plan for innovasjon og bærekraftig verdiskaping Agder

Bakgrunn for saken

Regionplan Agder 2020, med overskudd til å skape, legger vekt på innovasjon og bærekraftig verdiskaping på Agder.

Regional plan for innovasjon og bærekraftig verdiskaping Agder 2015-2030 (forkortet VINN-planen) er forankret i de regionale planstrategiene til Aust og Vest Agder fylkeskommuner fra 2012 og er en oppfølging av Regionplan Agder 2020.

I medhold av plan- og bygningslovens § 8-3 er følgende dokumenter på høring og offentlig ettersyn:

- Forslag til Regional plan for innovasjon og bærekraftig verdiskaping Agder 2015-2030 (VINN Agder)
- Forslag til Strategi for forskning, utvikling og innovasjon i Agder, 2015-2030 ("FoU-strategi")
- Forslag til besøksstrategi for Agder 2015-2030 ("Besøk Agder 2030")

Høringsfrist for alle er 30. april 2015. Målgruppen for VINN Agder er aktører som jobber med innovasjon, verdiskaping, samfunns- og næringsutvikling i Agder. Det innebærer offentlig sektor, næringsliv, FoU-sektor, og frivillig sektor.

I følge høringsutkastet skal planen legges til grunn for regionale organers virksomhet og for kommunal og statlig planlegging og virksomhet i regionen (jfr Plan og bygningsloven §8-2). Planen har et langsiktig perspektiv (2015-2030) og inneholder fem plantemaer:

- Entreprenørskap, næringsutvikling og nyskaping,
- Forskning og utvikling,
- Reiseliv,
- Landbruk og marine næringer,
- Innovasjon i offentlig sektor.

Det foreslås en videreføring av Regionplan Agder 2020 sin visjon "Med overskudd til å skape.»

«Regional plan for innovasjon og bærekraftig verdiskaping Agder 2015-2030 (VINN Agder) skal være Agders verdiskapingsstrategi som er basert på samarbeid og samhandling mellom næringsliv, arbeidsliv, FoU institusjoner og offentlig sektor. Planen vil være retningsgivende for prioritering av regionale virkemidler.» I høringsutkastet heter det at formålet er å tilrettelegge for økt samarbeid og kompetansedeling. Planen skal bidra til å gjøre Agder til et mer attraktivt sted å besøke, bo og arbeide i og skal videre sette overordnede mål for næringsutvikling og verdiskaping i Agder. VINN planen skal i følge utkastet: «fremstå mer synlig og tydelig og ta en nasjonal posisjon på områder der vi har våre fortrinn.» De viktigste grepene for å nå målene er økt samhandling og kompetansedeling.

For å oppfylle hovedmålet foreslås det to delmål for VINN Agder:

- VINN Agder skal bidra til økt bærekraftig verdiskaping gjennom satsing på innovasjon og kunnskap både i privat og offentlig sektor.
- Agder skal være en "VINNer"-region, som har høyere sysselsettingsvekst enn landet for øvrig, med fokus på nye potensialer for bærekraftig verdiskaping.

I Kristiansandsregionen har det siden 2012 vært arbeidet med en strategisk næringsplan. Arbeidet startet i Kristiansand kommune og i løpet av prosessen ble det klart at kommunene i Kristiansandsregionen og næringslivet ønsket at planen skal være felles og vedtas i alle kommunene i Kristiansandsregionen. Regionen har også mottatt støtte fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet gjennom Utviklingsprogram for byregioner for å utvikle og forankre strategien og å lage handlingsplaner.

I utarbeidelse av strategisk næringsplan, ble en rekke analyser og rapporter lagt til grunn for arbeidet. Blant annet utarbeidet Menon Business Economics en verdiskapingsanalyse der Kristiansandsregionen ble sammenlignet med de øvrige storbyene.

Kommunene i Østre Agder, Lister og Setesdalsregionen har også arbeidet med strategiske næringsplaner de siste årene der dialogen med det regionale næringslivet har vært omfattende.

Utfordringene i Kristiansandregionen er ikke sammenfallende med de mindre urbane områdene i Agder. Eksempelvis har Kristiansandsregionen de siste årene vært blant de regionene i landet med størst sysselsettingsvekst.

Det er imidlertid utfordrende tider for deler av næringslivet i regionen og derfor er arbeidet med å utvikle sammenfallende strategier for vekst og utvikling både i Kristiansandsregionen og Agder for øvrig svært viktig.

Det er en utfordring å legge til rette for å utvikle morgendagens næringsliv. I disse dager er det også en utfordring å beholde noen av de kompetente arbeidstakerne som nå ser ut til å bli permitterte eller miste jobben i viktige leverandørbedrifter innen olje og gass. Dette er i stor grad kompetanse som regionen svært gjerne vil beholde.

De temaene planens høringsutkast skal belyse er i hovedsak også behandlet i Kristiansandsregionens strategiske næringsplan og i handlingsplanene som ble vedtatt av by- og kommunestyret i mars 2015.

Det er viktig at planarbeid som skjer på fylkesnivå samvirker på en god måte med det arbeidet som foregår lokalt.

Utfordringene på Agder er ulike. I Kristiansandsregionen er utfordringene knyttet til å kunne oppnå vekst og verdiskaping på nivå med storbyene i Norge slik at regionen fortsatt vil være et godt sted å være etablert for vårt internasjonalt rettede næringsliv.

Det er viktig at VINN-planen tar utgangspunkt i at regionens utfordringer er ulike.

Kristiansand kommune er glad for at VINN- planens høringsutkast vektlegger utdanning og kompetanse som nøkkelfaktorer for videre utvikling av Agder. Utdanning og kompetanse er gjennomgående temaer. Dette er helt i tråd med regionens næringsstrategi. Lav sysselsettingsgrad og utdanningsnivå bidrar til at næringslivet i regionen i mindre grad er rustet for omstilling og utvikling. Økt utdanningsnivå i arbeidsstyrken fremmer både virksomhetenes evne til nytenkning og omstilling og vil være avgjørende for å sikre framtidig vekst.

Framtidens verdiskaping forutsetter global konkurransedyktighet. Til dette trengs relevant utdanning av høy kvalitet, og det trengs samfunnsborgere og arbeidstakere med internasjonal kunnskap og erfaring. Internasjonalisering av utdanningen er også et virkemiddel til å fremme økt kvalitet og relevans i norsk utdanning.

Kristiansand kommune har følgende bemerkninger til VINN planens deler/plantemaer:

Entreprenørskap, næringsutvikling og nyskaping

VINN planens høringsutkast har fremhevet følgende mål: Flere vekstkraftige nyetableringer, økt bærekraftig verdiskaping i eksisterende næringsliv, økt entreprenørskapskultur og det siste målet er økt FoUol (forskning og utvikling og innovasjon) gjennom et samordnet, åpent og effektivt innovasjonssystem.

Flere av målene i plantemaet er sammenfallende med mål i Kristiansandsregionens strategiske næringsplan, særlig under dette plantemaet.

Innovasjon og entreprenørskap er en forutsetning for å skape nye arbeidsplasser, vekst og utvikling i næringslivet. Innovasjon er en viktig driver for en mer variert næringsstruktur og kan også fremme realisering av næringsmessige potensialer knyttet til klimaendringer.

For å sikre at Agder er blant Norges mest innovative, må det investeres i regionens entreprenørskapskultur og i ordninger for nyetablerte bedrifter. Innovasjon i eksisterende bedrifter må også styrkes.

Kristiansand kommune foreslår et samarbeid mellom kommuner og fylkeskommuner og andre relevante aktører for å bygge entreprenørskapskulturen i regionen. Strategisk næringsplan og handlingsplanen for Kristiansandsregionen har berørt det samme. Å utvikle entreprenørskapskultur må skje parallelt i forhold til mange målgrupper og er et kontinuerlig arbeid.

Vi ønsker å utfordre fylkeskommunene til et regionalt samarbeid om økt entreprenørskap og hvordan få frem flere forretningsideer og bærekraftige nyetableringer.

Aktørene i regionen bør ha en plan for hvordan vi kan styrke tilførsel av privat og statlig tidligfase-kapital for gode ideer. Høringsutkastet ønsker også satsing på fornybar energi, grønne datasentre og `grønt batteri` men ønskene kunne vært fulgt opp av noe mer konkrete forslag til hvordan dette best kan følges opp i regionen.

Kristiansand kommune deler ønsket og målet om flere vekstkraftige nyetableringer, men ser ikke hvilke virkemidler VINN planen ønsker å satse på for å få frem flere nyetableringer.

Kristiansand ønsker å understreke at den sterke veksten i Norge i stadig større grad konsentrerer seg i, og omkring de store byene. Urbaniseringstrenden er også svært synlig på Agder hvor veksten i verdiskaping, befolkning og sysselsetting i konsentrerer seg om Kristiansandsregionen. Kristiansand er derfor av stor betydning for økonomisk utvikling i Agder. Byregionen har utviklet seg til en robust, vekstkraftig og godt integrert bo- og arbeidsmarkedsregion. Samtidig er Kristiansand avhengig av vekstkraft i hele landsdelen for å kunne fylle sin oppgave regionalt som nasjonalt.

VINN planens høringsutkast fremhever at «Agder bør ha en storbypolitikk. Konkurransen om å få vekstkraft går ikke mellom Kristiansandsregionen og resten av Agder, men mellom Kristiansandsregionen og andre storbyregioner i landet»

Kristiansand kommune mener det har avgjørende betydning at Agder har en storbypolitikk og ser nødvendigheten av å ha en storbyregion som en hovedmotor i landsdelen.

Forskning og utvikling, hovedmål mot 2030

Agderfylkene står for til sammen bare 2,4 prosent av landets samlede FoU-aktivitet i dag.

I følge planen skal Agder ligge i front når det gjelder å utvikle og implementere forskningsbasert innovasjon i offentlig sektor og privat næringsliv. Innovative løsninger bidrar til økonomisk og samfunnsmessig bærekraft.

Blant målene er opprettelse et Senter for Fremragende Forskning (SFF) opprettelse av et regionalt kompetansesenter for innovasjon i offentlig sektor, at FoU miljøene kvalifiserer seg til å lede nasjonale og internasjonale prestisjeprogrammer, prosjekter og piloter og at FoU og innovasjonsaktiviteten både i næringslivet og offentlig sektor er over landsgjennomsnittet. Planen har ambisiøse mål for FoU virksomheten på Agder. Både nasjonalt og med tanke på EUs forskningsprogram Horisont2020.

For å oppnå disse målene tror vi det er hensiktsmessig å velge ut noen områder en ønsker å prioritere foran andre. Særlig gjelder det målet om at regionale FoU-aktører skal lede internasjonale prestisjeprogrammer.

For næringslivet er samarbeid med ledende miljøer innenfor forskning og teknologi i andre land av stor betydning for innovasjon og verdiskaping. En viktig del av forskningspolitikken er å sikre god tilgang til den globale kunnskapsproduksjonen.

Under punkt 6 i planen finner vi listet opp hovedgrepene for Veien til kunnskapsregionen Agder.

Blant hovedgrepene og med spesiell interesse for kommunene nevner planutkastet at det er politikere og toppledere i kommunene som har hovedansvar for å øke volumet av FoU-prosjekter gjennom relevante programmer i NFR/RFF og andre finansieringskilder, øke antall offentlige PhD-prosjekt og gjennom strategisk bruk av innkjøp påvirke markedet til å levere innovative løsninger. Videre legger planen opp til at kommunene skal skreddersy etter- og videreutdanningstilbud (EVU) for innovasjon i offentlig sektor.

Besøksstrategi for Agder 2015-2030

Besøksstrategi for Agder skal erstatte felles reiselivsstrategi for Agderfylkene fra 2005. Planen fremhever at det er krevende å hevde seg i konkurranse med andre besøksmål både nasjonalt og internasjonalt. Det vil derfor være av stor betydning at regionen tiltrekker seg oppmerksomhet. Det er kun mulig om budskapet spisses kraftig. Følgende visjon er valgt: Agder skal bli "best for barn". I 2030 er Agder Nordens mest attraktive region å besøke for barnefamilier.

Foruten målene om sosial og miljømessig bærekraft, ønsker utkastet å nå målet ved å satse systematisk på 4 utvalgte strategier; best for barn, best på gjenkjøp, kompetanse og innovasjon.

Reiselivsnæringen er en næring med utfordringer. Utfordringene er godt beskrevet i Nasjonal strategi for reiselivsnæringen utarbeidet av Nærings- og handelsdepartementet i 2012.

Fylkeskommunene ønsker som regional planmyndighet at både kommersielle og offentlige aktører og fellesgodeprodusenter skal ha et eierskap til strategien.

Besøksnæringene er en av verdens raskest voksende næringer og representerer et stort og uforløst verdiskapingspotensial for næringslivet, også på Agder.

De siste årene har vært preget av endring i reisemålsselskapene. Visit Sørlandet ble etablert i 2010 med mål om å drive reisemålsutvikling for hele Agder. I 2014 ble virksomheten i Visit Kristiansand avviklet. Deler av virksomheten ble en del av vertskapsfunksjonene i Rådhuskvartalet og deler av virksomheten ble videreført som tjenestekjøp fra Visit Sørlandet. USUS-klyngen er næringens eget nettverk for å bygge kompetanse i reiselivsnæringen. Det er gjennomgående enighet om at dette nettverket har stor verdi.

Reiselivsstrategien har som visjon at Agder skal bli «best for barn». Dette samsvarer med Kristiansandsregionens satsing på barn i markedsføring av reiselivet.

Det er viktig at reiselivsnæringen utvikler seg som en lønnsom næring. Næringens utfordring for å lykkes med dette er omtalt i planen.

Det har vært arbeidet med restrukturering av reisemålsaktivitetene i landsdelen lenge.

Reisemålsselskapene ser fortsatt ut til å være avhengig av en betydelig grad offentlig finansiering og støtte. Private virksomheter oppfatter selskaperens aktiviteter bare delvis som relevante og det er helt avgjørende at de private reiselivsbedriftene tar større ansvar for driften av reisemålsselskapene.

Dette er imidlertid en nasjonal utfordring, men som er svært aktuell for Agder der det er en stor ubalanse mellom offentlig og privat finansiering av reisemålsselskapene.

Høringsutkastet har fokus på Agder som turist- og feriemål. Begrepet yrkestrafikk er riktignok nevnt, men ikke omhandlet. En besøksstrategi kunne med fordel også inneholde en strategi for utvikling av yrkesbesøk og hvordan større arrangementer som konferanser, festivaler og kulturliv kan bidra til økt oppmerksomhet og vise regionens kvaliteter. Dette vil ikke bare bidra til besøk og gjenkjøp, men også til omdømmebygging for å kunne tiltrekke kompetent arbeidskraft.

Potensialer ved bruk av regionens kulturhus bør inkluderes i en besøksstrategi.

Landbruk og marine næringer

Høringsutkastet legger vekt på at «verden står ovenfor det grønne skiftet, et skifte fra fossilbasert verdiskapning til fornybar verdiskapning. Bioøkonomien er utpekt som fremtidens økonomi, med enorme muligheter for de som satser. Landbruket og de marine næringene er viktig for bosetting, verdiskapning, sysselsetting og miljø i Agderfylkene»

Foruten flere mål som er knyttet til trygg og sunn mat og økt verdiskapning i skogbruk og landbruk, er marine næringer et satsingsområde gjennom satsing på bærekraftig næringsliv, kunnskapsutvikling, forskning og innovasjon.

Innovasjon i offentlig sektor: "Bryt ned barrierene"

Muligheter og løsninger ligger i økt innovasjon ved å ta i bruk nye metoder og nye løsninger som er nyttige og som nyttiggjøres. Mål for plantemaet innovasjon i offentlig sektor er å utvikle mer effektive offentlige tjenester av høy kvalitet med begrensede ressurser.

Planen vektlegger tre hovedutfordringer:

1. Utfordringer knyttet til utdanning og kompetanse

Planen hevder at det er mangel på forskning, utvikling og innovasjon i offentlig sektor. Det beskrives som innovasjonsbarriere at det forskes mere *på* enn *med* offentlig sektor og at ny kunnskap ikke overføres godt nok fra FoU til praksisfeltet.

2. Utfordringer knyttet til ledelse og organisasjon

VINN planen påpeker at det er for lite bevissthet – og helhetstenking omkring innovasjonsarbeid i offentlig sektor; spesielt er dette viktig for ledere og folkevalgte. Det er videre for mye måling etter økonomiske parametre og for lite kvalitative. Videre mangler muligheter for gevinstrealisering av IKT-innkjøp.

3. Utfordringer knyttet til politikk og kultur

VINN-planen hevder at det er «manglende kultur og stimuli til å tenke utradisjonelt og å tørre å ta risiko for å finne nye innovative løsninger. Betydelige innkjøpsvolumer i offentlig sektor blir ikke brukt som strategisk virkemiddel for utvikling, men hovedsakelig for å sikre driften.» I høringsutkastet argumenteres det at det er en kultur for detaljerte kravspesifikasjoner som hemmer produkt- og tjenesteinnovasjon blant leverandørene.

Offentlig sektor er en viktig arena for innovasjon slik som privat sektor, men det foregår naturlig nok på andre måter. Innovasjoner har alltid forekommet i offentlig sektor, men betegnelsen innovasjon er av nyere dato.

Studier viser imidlertid at innovasjonspolitiske virkemidler overfor kommunesektoren er både dårlig utviklet og at eksisterende virkemidler ser ut til å være dårlig utnyttet. Skal en sikre at nye ideer blir videreutviklet og forbedret, er det avgjørende at de gode ideene blir delt. Ofte finner en enda bedre løsninger på bakgrunn av noe som andre har gjort tidligere. Norske kommuner har i flere tiår samarbeidet i nettverk i ulike former. For å få tilgang og informasjon om nye løsninger er deltakelse i nasjonale og internasjonale nettverk avgjørende.

Kristiansand kommune støtter mange av forslagene nevnt i denne delen. Målet og barrierene som skal brytes ned, er i stor grad sammenfallende med beskrivelser og målsettinger i strategisk næringsplan for Kristiansandsregionen.

Særlig punkt 3 om politikk og kultur berører betydningen av offentlige innkjøp for innovasjon. Mer strategisk bruk av offentlige innkjøp vil fremme både innovasjon i offentlig sektor og bidra til leverandørutvikling og posisjonering av lokalt næringsliv.

Samordnet innsats mellom kommunene vil være mer slagkraftig enn fragmenterte initiativer. Regional koordinering og forsterkning er derfor sentralt.

Det hadde vært ønskelig at det regionale forvaltningsnivået tok en samlende rolle for kommunene som på noen områder står ovenfor sammenlignbare utfordringer.

Kristiansand kommune vil understreke betydningen av å bruke gjeldende planer og strategier, og å forsterke og supplere disse gjennom VINN Agder for å unngå dubleringer.

Sak 55/15: Søknad Kommunal- og moderniseringsdepartementet utlysning: Utviklingsprogram for byregioner fase 2

Vedlegg

2015 04 21 KMD2 søknad.pdf

Dato 20. april 2015
Saksnr.: 201401975-13
Saksbehandler Lukas Wedemeyer

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
06.05.2015

Søknad Kommunal- og moderniseringsdepartementets utlysning: Utviklingsprogram for byregioner fase 2

Kommunene i Knutepunkt Sørlandet har i 2014 deltatt i Kommunal- og moderniseringsdepartementets (KMD) utviklingsprogram for byregioner fase 1. Programmets formål er å bidra til økt kunnskap om samspill mellom by og omland, og styrke regional vekstkraft med sikte på utvikling i regionen som helhet.

Gjennom prosjektet har det blitt utviklet, forankret og vedtatt en felles Strategisk næringsplan for Kristiansandsregionen og oppfølgende handlingsplaner for hver kommune. Prosjektdeltakelsen var også grunnlag for omfattende forankringsarbeid i kommunene og blant regionens øvrige næringsaktører. Dette har ført til sterk eierskap til planen hos bidragsyterne og har på denne måten bidratt til å styrke næringssamarbeidet i Kristiansandsregionen.

I februar 2015 lyste KMD ut inntil 91,5 millioner kroner til fase 2 av utviklingsprogrammet for byregioner for perioden 2015-2017. Formålet med fase 2 er at deltakerne skal komme fram til og iverksette lokalt forankrete strategier og tiltak innenfor et tema/samfunnsområde med utgangspunkt i det økonomiske samspillet mellom byen og omlandet for å fremme økonomisk vekst i regionen.

Knutepunktets kommuner kan således søke om støtte for implementering av strategisk næringsplan og fellestiltak i handlingsplanene. Disse ble utarbeidet på bakgrunn av tema som skal fremme det økonomiske samspillet og veksten i regionen. Det vil legges vekt på næringssamarbeidet mellom kommunene, samt samarbeidet med regionens øvrige næringsaktører.

Forslag til vedtak

1. Formannskapet anbefaler at Kristiansand kommune sammen med de øvrige kommunene i Knutepunkt Sørlandet søker om deltakelse i fase 2 av Kommunal- og moderniseringsdepartementets utviklingsprogram for byregioner.
2. I henhold til utlysningens krav, tar formannskapet til etterretning at den felles søknaden fremmes av Kristiansand kommune.

Tor Sommerseth
Rådmann

Ragnar Evensen
Teknisk direktør

Vedlegg:
Søknad til Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Sak 56/15: Årsrapport Framtidens byer 2014

Vedlegg

Årsrapport Framtidens byer 2014 - 13.5.2015.pdf

FramtidensBygg_prosjekter 2009-2015.pdf

Dato 29. april 2015
Saksnr.: 200802901-109
Saksbehandler Erik Sandsmark

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
13.05.2015

Årsrapport Framtidens byer 2014

Sammendrag

Kristiansand har sammen med de 12 øvrige største byene i Norge, deltatt i det nasjonale programmet Framtidens byer. Formålet har vært å redusere klimagassutslippene og gjøre byene bedre å bo i.

Årsrapporten beskriver gjennomførte tiltak og oppnådde resultater i 2014. Den gir også status på samtlige tiltak som er listet i reviderte handlingsplan (vedtatt av bystyret 5.6.2013). Årsrapporten gir avslutningsvis en oppsummering av kommunens erfaringer med programmet Framtidens byer.

Deltakelse i Framtidens byer har vært et viktig virkemiddel for å gjennomføre Kristiansand kommunes klimaplan fra 2007 og Knutepunkt Sørlandets felles klimaplan fra 2009.

Forslag til vedtak

[Formannskapet tar årsrapporten for 2014 til orientering](#)

Tor Sommerseth
Rådmann

Ragnar Evensen
Teknisk direktør

Vedlegg:

1. Årsrapport Framtidens byer 2014 – Kristiansandsregionen
2. Framtidens bygg – pilotprosjekter 2009-2015 (hele landet)

Bakgrunn for saken

Framtidens byer har vært et samarbeid mellom Staten, de 13 største byene i Norge, KS og næringsorganisasjoner. Hensikten har vært å redusere klimagassutslippene og gjøre byene bedre å bo i. Programmet ble startet i 2008 og ble avsluttet ved utgangen av 2014. Årsrapporten beskriver tiltak og resultater fra 2014 og gir status på tiltak som er listet i reviderte handlingsplan vedtatt av bystyret 5.6.2013. Den inneholder også en oppsummering av kommunens erfaringer med programmet i perioden 2008-2014.

Kristiansand har hatt en befolkningsvekst på 4,7 % fra 2012-2014. I samme periode har personbiltrafikken gått ned med 1,9 prosent. Innføring av tidsdifferensierte bomtakster og større satsing på busstilbud anses som de viktigste årsakene til denne nedgangen. Men også adferdskampanjer, videre utbygging av kollektivfelt, gang- sykkelveinett, innfartsparkering, fortetting langs kollektivakser og byutvikling nær kommunesentrene har hatt effekt.

Pilotprosjekt Rådhuskvartalet ble i 2014 ferdigstilt og tatt i bruk. Bygget er gjennomført med en beregnet reduksjon i klimagassutslipp på 54 prosent i forholdt til referansebygg.

Oppgradering og rehabilitering av eldre boligmasse representerer en stor utfordring knyttet til energieffektivitet. Pilotprosjekt Stjernehus borettslag (SBBL) har blitt gjennomført med en reduksjon i energiforbruk på 70 prosent.

Kommunen har satt seg klare mål for å redusere energibruk i formålsbygg. Energiprogrammet startet i 2007, trinn 2 ble igangsatt i 2011 og trinn 3 i 2014. Det er oppnådd reduksjoner i energiforbruk for trinn 1-3 på 27,6 til 31,3 prosent.

Grønt senter ble tatt i bruk sommeren 2013. Gjennom første hele driftsår har den gamle kommandørboligen blitt et aktivt senter for utstillinger, temamøter og markeder.

Arbeidet med ROS-analyse for ras er fullført i 2014. Tiltak er lagt inn i budsjett for 2015-2019. Arbeidene både med analyser og tiltak, samt ansvarsavklaringer vil fortsette i 2015.

Kommunen har fått utarbeidet en beregning av sekundære flomveier i forbindelse med en stor områdeplan for Marvika på Lund. Det er fokusert på fordrøyningsløsninger og GAF (grønn arealfaktor) i videre planarbeid.

Overvannsveileder for Kristiansand kommune ble vedtatt 13.3.2014 av byutviklingsstyret. I denne har Kristiansand kommune satt seg mål om å ha en overvannshåndtering som bl.a. møter klimautfordringene og bruker overvann som ressurs i bylandskapet.

Det er gjennomført parallelloppdrag for utforming av formidlingsplassen på Odderøya og Vestre Strandgate ved Gravane. Prosessen med videreutvikling av denne del av kulturaksen vil fortsette i 2015.

Framtidens bydel Bjørndalen er godkjent som pilotprosjekt i Framtidens bygg. Husbanken har gitt økonomisk støtte til et prosjekt om hvordan solceller kan integreres i bygnings-elementer. Første byggetrinn er under prosjektering. Det er forventet byggestart i 2015.

Framtidens byer har vært viktig for å øke fokus på utfordringene knyttet til areal- og transportområdet i Kristiansandsregionen. Pilotprosjekter innen byggsektoren har gitt verdifull erfaring og bidratt til at kommunen er bedre rustet til å møte skjerpede forskriftskrav. Programmet har bidratt med kunnskap og fokus som sikrer mer klimavennlig drift og bevisste innkjøp. Arbeidet har medført betydelig kompetanseheving på problemstillingene rundt klimatilpasning. Fokuset på Bedre bymiljø i Framtidens byer, har helt klart bidratt til at det er blitt satt sterkere på dagsorden i Kristiansand.

Rådmannens vurdering av Kristiansand kommunes deltakelse i Framtidens byer.

Kristiansand kommune har i flere år hatt et sterkt miljøengasjement og drevet klimaarbeid på mange fronter. Framtidens byer har bidratt til å samle innsatsen under en paraply og samtidig sørget for en arena til å samhandle om disse viktige temaer med de andre store byene i Norge. Deltakelse i Framtidens byer har også medført større grad av forpliktelse, og det har bidratt til økt innsats for en klimavennlig byutvikling.

Handlingsplanen for Framtidens byer støtter opp om mål og tiltak i kommunens klimaplan fra 2007 og Knutepunkt Sørlandets felles klimaplan fra 2009. Prosjektet Framtidens byer har vært et nyttig verktøy for å gjennomføre klimaplanene på en kostnadseffektiv måte.